

Економіка, організація і управління підприємствами, галузями, комплексами (промисловості, АПК і сільського господарства, будівництва, транспорту, зв'язку та інформатики, сфери послуг)

Налукова Н. І.

*доцент кафедри фінансів суб'єктів господарювання і страхування
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна*

ФУНКЦІЇ ФІНАНСОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

За умов розвитку ринкових відносин ефективно управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання неможливе без застосування таких форм управлінського впливу на їх діяльність, які обумовлюють і визначають зміст фінансових взаємовідносин і притаманні, як фінансовому менеджменту так і фінансовому адмініструванню, і які, з одного боку дають можливість вирізнити ці дві управлінські системи, а з другого боку – показують сутність й необхідність кожної з них, їх взаємозв'язок і взаємодоповнюваність.

У своїх попередніх наукових дослідженнях ми відзначали, що фінансове адміністрування і менеджмент суб'єктів господарювання є видом управлінської діяльності та передбачає прийняття фінансових рішень щодо управління формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів з метою забезпечення ефективного функціонування ринкових одиниць, враховуючи як положення діючого нормативно-правового та інструктивного матеріалу, встановлені правила і процедури, так і принципи свободи економічного вибору. На даному етапі доцільним вважаємо визначити та охарактеризувати функції притаманні вказаній системі управління, котрі є не тільки необхідним, а й визначальним її елементом.

Враховуючи те, що функціями будь-якої системи управління є аналіз, планування, контроль, прийняття фінансових рішень, функціями фінансового адміністрування і менеджменту установ, організацій визначаємо такі основні,

сутність котрих подаємо далі.

Так, функція прогнозування передбачає розроблення можливих напрямів розвитку фінансової діяльності суб'єктів господарювання на тривалу перспективу, прогнозу змін їх фінансового стану.

В основу функції фінансового планування покладено розроблену фінансову стратегію відповідних ринкових одиниць, що конкретизується на кожному етапі їх розвитку. За допомогою фінансового планування здійснюється економічне обґрунтування фінансових рішень, вибір їх альтернативних варіантів. Дія даної функції на практиці відображається у забезпеченні чіткої картини руху фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.

Функція стабільності передбачає здійснення комплексу поточних заходів, що забезпечують фінансову стійкість установ, організацій у разі виникнення відхилення фактичних результатів від планових завдань, встановлених параметрів, норм і нормативів.

Функція залучення коштів – забезпечення суб'єктів господарювання необхідним обсягом фінансових ресурсів, а за умови їх нестачі дія даної функції на практиці передбачає пошук можливостей для концентрації необхідного обсягу коштів.

Функція забезпечення мобілізації запланованих доходів та їх використання означає, що сформованими фінансовими ресурсами треба ефективно управляти, використовувати у визначених напрямках і у встановлені терміни.

Дія розподільчої функції така: ефективне використання наявних фінансових ресурсів та оптимальний розподіл фінансових ресурсів, згідно діючого законодавства та внутрішнього інструктивного матеріалу.

Функція аналізу фінансової діяльності, фінансового стану суб'єктів господарювання ґрунтується на даних фінансової звітності та характеризує фінансово-господарську діяльність і процес реалізації поставлених завдань.

Дія функції керівництва на практиці проявляється у коригуванні зусиль суб'єктів фінансового адміністрування та менеджменту з метою стимулювання

високої продуктивності праці. Дана функція включає в себе безпосередні вказівки при контакті з учасниками трудового процесу. Метою функції керівництва є усунення труднощів, що виникають і ліквідація прорахунків, допущених при плануванні фінансової діяльності. Так, за певних умов вносяться зміни у розміри і джерела отримання фінансових ресурсів, обираються варіанти залучення додаткових коштів.

Функція організації і використання персоналу полягає у створенні органів управління, підрозділів фінансової служби, бухгалтерії, визначенні їх повноважень, встановленні вертикальних і горизонтальних зв'язків між ними, координації дій персоналу у сфері фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання. Фахівці та визначені їм завдання щодо фінансових ресурсів мають бути скоординовані так, щоб їх діяльність була висококваліфікованою і ефективною. Дана функція зводиться до доведення змісту рішення і планів до безпосередніх виконавців, з'ясування реальності встановлених строків, цілей.

Функція контролю за виконанням розроблених фінансових планів та прийняттям оперативних фінансових рішень сприяє реалізації поставлених цілей, вона полягає у виявленні відхилень від планових показників і своєчасному внесенні коректив. Можна виділити такі основні форми контролю залежно від його спрямованості: контроль за станом платежів, розрахунків, зміною фінансових показників, за рівнем самофінансування, платоспроможності й рентабельності, за формуванням фінансових ресурсів у обсязі, достатньому для виконання поставлених завдань та контроль за реалізацією стратегії фінансування.

Функція взаємодії з іншими суб'єктами з якими співпрацюють та органами, котрі уповноважені управляти суб'єктами господарювання з окремих питань, що стосуються оподаткування, соціального забезпечення, фінансових ресурсів держави, видатків з бюджету держави, фінансування регіональних програм соціально-економічного розвитку, кредитних ресурсів.

Функція антикризового фінансового управління передбачає виявлення ознак кризового стану та недопущення погіршення фінансових показників у процесі діяльності установ, організацій через забезпечення локалізації кризових явищ та фінансової стабілізації.